
MILJØGODKENDELSE
af slagtesvineproduktion
på
Skivevej 118
9500 Hobro
efter § 12
i Lov om miljøgodkendelse
m.v. af husdyrbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed.....	6
1.5 Beskrivelse af husdyrbruget.....	6
1.6 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	7
1.7 Gyldighed	7
1.8 Retsbeskyttelse.....	7
1.9 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	7
2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
2.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	9
2.2 Placering i landskabet.....	9
2.3 Husdyrhold og staldindretning.....	10
2.4 Ventilation.....	11
2.5 Fodring	12
2.6 Energi- og vandforbrug	13
2.7 Spildevand herunder regnvand	15
2.8 Affald.....	16
2.9 Råvarer og hjælpestoffer.....	17
2.10 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	17
2.11 Gødningstyper og mængde	18
3 Forurening og gener fra husdyrbruget.....	21
3.1 Ammoniak og natur.....	21

3.2	Lugt.....	22
3.3	Fluer og skadedyr.....	24
3.4	Transport.....	24
3.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	26
3.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	27
3.7	Lys	27
4	Påvirkning fra arealerne	29
4.1	Udbringningsarealerne	29
4.2	Påvirkninger af Beskyttet natur, søer og vandløb.....	29
4.3	Kvælstof og fosfor til Søer, fjord & hav.....	31
4.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	32
4.5	Kvælstof til grundvand.....	33
5	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	35
6	Alternative løsninger og 0-alternativet	37
6.1	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	37
7	Husdyrbrugets ophør	38
8	Egenkontrol og dokumentation.....	39
9	Samlet konklusion.....	41
10	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	42
10.1	Godkendelsens gyldighed.....	42
10.2	Klagevejledning og søgsmål.....	43
10.3	Underretning om godkendelsen	43
11	Bilag	45
	Bilag 1. Plantegning.....	45
	Bilag 2. Udbringningsarealer og Transportveje	46

DATABLAD

TITEL: § 12 MILJØGODKENDELSE

DATO FOR GODKENDELSE: 14. JUNI 2013

BEDRIFTENS NAVN: SKIVEVEJ 118, 9500 HOBRO

CVR-NUMMER: 35081070

CHR-NUMMER: 80411

EJENDOMSNUMMER: 7910212935

MATR. NR: 18A

EJERLAV: HEJRING BY, KLEJTRUP

ADRESSE: SKIVEVEJ 118, 9500 HOBRO

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: KASPER DAHL ANDERSEN, HEDEAGERVEJ 6, 9500 HOBRO.

KONSULENT: JAKOB ALTENBORG, FRELLINGVEJ 27, 8560 KOLIND, TLF.: 26259791, E-MAIL:
JAKOB@MILJØEGNATUR.DK.

TILSYNSMYNDIGHED: VIBORG KOMMUNE

Godkendelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen

**Viborg Kommune
Teknik og Miljøforvaltningen
Prinsens alle 5
8800 Viborg**

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Kasper Dahl Andersen, Hedeagervej 6, 9500 Hobro ønsker at udvide slagtesvineproduktionen på Skivevej 118, 9500 Hobro fra 191 dyreenheder (DE) til 508 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny staldbygning i tilknytning til de eksisterende bygninger. Derudover skal der opføres en ny gyllebeholder nord for den eksisterende gyllebeholder.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem den 23. november 2012.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af slagtesvinebesætningen på Skivevej 118, 9500 Hobro, i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i henhold til Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, samt indsendt materiale og efterfølgende beregninger og er betinget af følgende centrale vilkår:

- Den maksimale husdyrproduktion må udgøre 18.275 slagtesvin (508 DE).
- Der skal etableres overdækning på ejendommens gylleholdere.
- Foderenheder pr. kilo tilvækst nedsættes i forhold til normtallet. Dette medfører lavere kvælstofbelastning fra husdyrbruget.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser. I øvrigt gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er, at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. samt de nedenstående supplerende vilkår.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Det ansøgte projekt opfylder de generelle krav til miljø og natur.

Produktion og arealer

Skivevej 118 ønsker at udvide slagtesvineproduktionen fra de nuværende 7.350 (191 DE) til en produktion af 18.275 (508 DE). Der hører i alt 124,36 ha udbringningsarealer (ejet og tilforpagtet) til produktionen. Overskydende husdyrgødning ønskes leveret til biogasanlæg.

Placering

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger omkring 650 meter væk fra staldanlægget. Der er ca. 2100 m til samlet bebyggelse (Hvornum) og mere 3 km til byzone i Klejtrup.

Udvidelsen medfører, at der etableres en ny stald vest for de eksisterende stalde, samt en ny gyllebeholder nord den eksisterende. Produktionsanlægget kommer til at ligge samlet, jf. desuden bilag 1.

De generelle afstandskrav fra anlægget til vandforsyningsanlæg, offentlig vej, naboskel mv. (§ 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) er overholdt.

Lugt

Projektet overholder kravene til lugt. Der er ingen enkeltboliger, samlet bebyggelse, byzone eller sommerhusområde inden for de beregnede lugtgeneafstande.

Næringsstoffer til overfladevand

Udbringningsarealerne afvandes til Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal som er et følsomt Natura 2000-område, men kravene til bedriftens udvaskning af næringsstoffer er overholdt.

Ejendommens udbringningsarealer ligger udenfor fosfor- og nitratklasser, samt udenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Projektet opfylder det generelle krav om 30 % reduktion af ammoniakfordampning fra stald. Kravet til ammoniak opfyldes ved at ejendommens gyllebeholdere overdækkes og fodertiltag. Omkring 590 meter vest for staldanlægget er et overdrev, der er udpeget som areal med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug. Ifølge beregning i IT-ansøgningssystem vil udvidelsen medføre en årlig merdeposition på 0,2 kg N/ha på arealet. Inden for 1000 meter fra overdrevet er der beliggende yderligere én ejendom med et husdyrhold over 75 dyreenheder. Anlæggets merdeposition må derfor højst være 0,5 kg N/ha. Kravet vil således være overholdt ved den ansøgte udvidelse.

Nærmeste § 3 natur er en beskyttet mose, som ligger ca. 450 m syd-sydøst for ejendommen.

Viborg Kommune vurderer, at påvirkningen fra husdyrbruget på NATURA 2000-området bliver som en bidragsyder til baggrundsbelastningen af luftens NH₃ bidrag, da NATURA 2000-området ligger ca. 2 km væk. Punktbelastning i det nærmeste Natura2000 områder er beregnet til ca. 0,0 Kg N/ha/år. Viborg Kommune vurderer således, at udvidelsen ikke har væsentlig effekt på Natura 2000 områder.

Det vurderes, at ammoniakdepositionen på naturområder er på så lavt et niveau, at det ikke vil være muligt at påvise en negativ påvirkning af naturområderne.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen samt på og omkring udbringningsarealerne.

Flere skovarealer i nærheden af anlægget er udpeget som potentielt ammoniakfølsomme. En nærmere undersøgelse af skovene viser i midlertidig, at skovarealerne ikke er lever op til de kriterier jf. godkendelsesbekendtgørelsen, som karakteriserer ammoniakfølsomme skove.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre, at antallet af transportere øges med 450 kørsler årligt. Eksterne transportere sker ad større hovedveje (Skivevej 118) og da transporterne ikke kommer til at gå gennem tættere bebygget områder og skoler mv. vurderes det, at ændringen i antallet af transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat specielle vilkår. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort i uge 5 2013. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen i offentlighedsfasen.

Der blev foretaget 3 uger nabohøring indtil 8. februar 2013. Der blev modtaget bemærkninger fra Østergårdvej 4, 9500 Hobro vedr. ejendommens vandforsyning. Østergårdvej 4 ønsker en bekræftelse på at vandforsyningen til ejendommen fra Skivevej 118 fortsætter som hidtil. Konsulent har sendt oplysningerne videre til ejendomsmægler og banken (kurator) for at få vandforsyningen mellem de 2 ejendomme tinglyst.

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 22. april 2013 udsendt i 6 ugers nabohøring. Der indkom ingen bemærkninger til i forbindelse med nabohøringen.

1.5 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Skivevej 118, 9500 Hobro.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 7.350 slagtesvin (191 DE) til en produktion af 18.275 slagtesvin (508 DE).

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en 2200 m² stor staldbygning i tilknytning til de eksisterende bygninger. Stalden vil blive placeret vest for eksisterende staldbygninger. Der er tale om en slagtesvinestald, der indrettes med drænet gulv. Derudover skal der opføres en gyllebeholder på 3200 m³, der

placeres umiddelbart nord for den eksisterende gyllebeholder. Udvidelsen skal ske dels i eksisterende staldbygning og i den nye staldbygning. Ejendommens 2 gyllebeholdere bliver overdækket.

Der hører 124,36 ha udbringningsarealer til ejendommen. Den overskydende husdyrgødning fra ejendommen leveres til biogasanlæg.

1.6 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings-, arealmæssigt eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune. For udskiftning af arealer indeholdt i denne godkendelse gælder, at ændringer forud skal anmeldes til kommunen, senest inden planårets start den 1. august, jf. § 16 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede/tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse.

1.7 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

1.8 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.9 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
- 2) Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Skivevej 118, 9500 Hobro samt de udbringningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen.
- 3) Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
- 4) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, når landbruget foretager følgende:

- Ejerskifte af virksomhed.
- Hel eller delvis udskiftning af driftsherre.
- Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.

5) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

2 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone og er ikke i konflikt med de landskabelige hensyn. Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinier og områder med landskabelig værdi mv.

Dog er staldanlægget er beliggende inden for skovbyggelinie. Derudover er der ingen særlige interesser i området såsom værdifulde kulturmiljøer og fredninger.

Den nye stald og gyllebeholder overholder følgende generelle afstandskrav (§ 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug):

- Ikke-almene vandforsyningsanlæg > 25 m
- Almene vandforsyningsanlæg > 50 m
- Vandløb (herunder dræn) og søer > 15 m
- Offentlig vej og privat fællesvej > 15 m
- Levnedsvirksomhed > 25 m
- Beboelse på samme ejendom > 15 m
- Naboskel > 30 m
- Nabobeboelse > 50 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier. Anlægget ligger indenfor skovbyggelinjen. Det vil ikke have betydning for udvidelsen, da det er lovligt at opføre driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhverv indenfor skovbyggelinjen i henhold til § 17 stk. 2 i Lov om naturbeskyttelse.

Det planlagte anlæg ligger uden for særlige beskyttelsesområder udpeget i Kommuneplanen for Viborg Kommune.

Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen vurderer på den baggrund, at udvidelsen er forligelig med områdets generelle karakter og planmæssige forhold.

2.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er kuperet. Området er præget af dyrkede marker og skovbevoksning.

Udvidelsen af slagtesvineproduktionen skal dels ske i det eksisterende staldanlæg og dels ved opførelse af ny stald på omkring 2200 m². Stalden vil blive opført umiddelbart vest for eksisterende stald og i tilsvarende materialer og udformning.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er omkring 650 meter fra det eksisterende staldanlæg. Staldanlægget er beliggende omkring 2,1 km nord for Hvornum, hvor der findes den nærmeste samlede bebyggelse. Nærmeste byzone er Klejtrup, der ligger ca. 3 km sydvest for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Viborg Kommune vurderer, at det planlagte anlæg ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, geologiske eller rekreative værdier m.v. i området, idet det bemærkes, at det samlede anlæg også efter udvidelsen vil fremtræde om en helhed. Viborg Kommune vurderer ikke, at bygningerne vil fremtræde dominerende i landskabet. En plantegning af staldanlægget fremgår af Bilag 1.

2.3 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er søgt om følgende fremtidig produktion på Skivevej 118, 9500 Hobro.

TABEL 1 OVERSIGT OVER NUVÆRENDE OG FREMTIDIGT DYREHOLD

Dyregruppe	Nuværende besætning		Ansøgt besætning	
	Antal dyr	Antal DE	Antal dyr	Antal DE
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67) Nudrift, 30-102 kg Ansøgt drift, 32-107 kg	4.375	112,36	15.300	425,00
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv.	1.748	44,89	1.748	48,56
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Nudrift, 30-102 kg Ansøgt drift, 32-107 kg	1.227	31,51	1.227	34,08
I alt	7350	188,77	18.275	507,64

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Variationer i dyreholdets størrelse og sammensætning vil forekomme indenfor året og mellem år.

En produktion af ovennævnte størrelse kan ved sygdomme, produktionsomlægninger som følge af ændrede kontraktvilkår eller lignende være afhængig af muligheden for tilpasninger.

Med baggrund i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 12 stk. 3 vurderes det, at produktionen kan ændres under forudsætning af, at ændringen ikke giver anledning til øget forurening (eks. mere lugt, fosfor osv.) samt at antal DE forbliver det samme. Ændringen skal forinden meddeles til Viborg Kommune. Udnyttelsen af produktionstilladelsen forudsætter, at der til stadighed er det nødvendige harmoniareal til stede.

BAT

På ejendommen er der følgende staldteknologier:

- 470 stipladser i stald (ST-157417) er staldsystemet "Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv".
- 330 stipladser i stald (ST-157417) er staldsystemet "Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv".
- 2200 stipladser i stald (ST-157418) er staldsystemet "Drænet gulv (33/67)".
- 1850 stipladser i stald (ST-157419) er staldsystemet "Drænet gulv (33/67)".

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for den animalske produktion:

6) Husdyrproduktionen må ikke overstige 18.275 slagtesvin (32-107 kg) på årsplan.

Ovenstående dyrehold svarer til i alt 507,64 dyreenheder (DE) beregnet iht. Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

2.4 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Undertryksventilation.

Al ventilation er frekvens- og temperaturstyret og med minimumsventilation. Dette sikre at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og minimerer samtidig el-forbruget.

Ventilationen rengøres mellem hvert hold for at nedsætte modstanden i aftrækket og dermed reducere energiforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at der med det valgte system med frekvens og temperaturstyret ventilatorer samt løbende rengøring og vedligeholdelse lever op til kravet om BAT.

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår at ventilationssystemet ikke i sig selv vil give anledning til gener for de omkringboende, og at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i forhold til ventilationssystemet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 7) Mekaniske ventilatorer skal være frekvens og temperaturstyret. Ventilatorerne skal løbende, og minimum 1 gang om året vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid kører energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.

2.5 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Korn opbevares i siloer. Der anvendes omkring 2200 tons korn om året. Mineraler opbevares i lade. Der anvendes omkring 9 tons mineralblanding om året. Soyaskrå og mineralblanding opbevares i lade. Der anvendes omkring 550 tons sojaskrå om året.

Der anvendes fasefodring på bedriften for at opnå en bedre udnyttelse af foderet.

Ved fasefodring anvendes flere blandinger for bedre, at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. Fasefodring til slagtesvin vil sige, at der anvendes to eller flere blandinger i slagtesvineperioden.

Foderet tilsættes fytase, ved at anvende fytase i foderet kan der opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosfor udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 procent af fosfor i olie/proteinholdige frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt, at enzymet fytase er tilstede for, at den fytatbundne fosfor bliver tilgængelig for grisen.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for fodring. Fodringen optimeres således løbende ved inddragelse af nyeste viden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at opbevaringen og brugen af foderet ikke medfører en øget påvirkning af omgivelserne.

På baggrund af Miljøstyrelsens Teknologiblad "Råprotein i slagtesvinefoder" fra den 30. juni 2010 (revideret 31. maj 2011) stilles nedenstående driftsvilkår.

Driftsvilkåret er beregnet som følgende:

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 47.030 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv})/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$, hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31.

$((107 - 32) \times 2,71 \times 147,4/6250) - ((107 - 32) \times 0,0296)$

$18.250 \text{ slagtesvin} \times 2,57 = 47.030 \text{ kg N pr. år}$

BAT:

I den ansøgte drift er tildeling af protein i fodret reduceret i forhold til normen og der er samtidig tilsat fytase i fodret. Dette medfører en mindre ammoniakemission fra husdyrbruget. Desuden anvendes der fasefodring for samtlige slagtesvin.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 8) Enzymet fytase skal anvendes i alle foderblandinger.
- 9) Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
- 10) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 47.030 kg. N pr. år.
- 11) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvorfra følgende skal fremgå:
 - antal produceret dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
- 12) N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.
- 13) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 14) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.6 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi:

Der foreligger følgende vedrørende energiforbruget:

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	150.000 KWh	220.000 KWh

Markbruget drives ikke fra denne ejendom, derfor er der ingen oplysninger om det årlige forbrug af diesel.

Energibesparende foranstaltninger

Den nye stald er opført med mest energibesparende foranstaltninger. Normalt opvarmes staldbygningerne ikke. Til belysning anvendes lysstofrør.

Vand:

Der foreligger følgende oplysninger vedrørende vandforbruget:

Nudrift

	Antal	<u>Drikkevand</u>		<u>Drikkevandsspild</u>		<u>Vaskevand</u>		
		Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)	
Slagtesvin	7350	0,459	3374	0,075	551	0,025	184	
Total			3374		551		184	
							Total ca.	4100 m3

Efter udvidelse

	Antal	<u>Drikkevand</u>		<u>Drikkevandsspild</u>		<u>Vaskevand</u>		
		Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)	Norm (m3)	Forbrug (m3)	
Slagtesvin	18.275	0,459	8388	0,075	1371	0,025	457	
Total			8388		1371		457	
							Total ca.	10.216 m3

Vandforbruget er beregnet ud fra normværdier. Normtal for det private vandforbrug er 170 m³.

Vandbesparende foranstaltninger

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

- Jævnligt eftersyn af vandkopper
- Drikkeventiler er med opsamling af spildvand
- Stalden rengøres efter hold. Stalden iblødsættes, hvorved der spares vand. Efter iblødsætning rengøres stald med maskine, der ikke bruger ret meget vand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er BAT således anvendelse af højtryksrensere, eftersyn og rengøring af ventilatorer i stalde, samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

For at leve op til kravene om BAT skal der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles derfor vilkår om løbende registrering af resourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Viborg Kommune vurderer, at driften med det stillede vilkår lever op til kravet om BAT i henhold til vand- og energiforbrug beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ fra juli 2003.

Kommunen vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med bedriftens indretning er taget hensyn til muligheden for begrænsning af energi- og vandforbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

15) Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el og vand ressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

2.7 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevandet fra driftsbygningerne består af rengøringsvand, drikkevandsspild og sanitært spildevand.

Rengøringsvand fra stald ledes til gyllebeholder både før og efter udvidelsen. Dermed ledes der omkring 1800 m³ vand til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til trixtank, der er placeret ca. 50 meter syd for beboelsen, derefter ledes vandet til et godkendt sivedræn.

Der bliver ikke vasket maskiner på denne ejendom hverken før eller efter udvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på for-svarlig vis. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand og rengøringsvand i ansøgt drift, idet der er en opbevaringskapacitet på ejendommen på 10,2 måneder.

2.8 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husholdningsaffald og al brændbart affald fra stalden afhentes med dagrenovation. Øvrigt affald som jern, glas, elektronisk udstyr mv. sorteres i fraktioner og afleveres på kommunalt genbrugsplads.

Medicinalgas leveres tilbage til apoteket. Det er begrænsede mængder. Brugte kanyler opbevares i kanylebokse og leveres ligeledes tilbage til apoteket.

Der er umiddelbart ikke andet affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt eller i bigbag, der genbruges.

Der findes ikke olie- og kemikalieaffald på ejendommen, da markbruget drives fra ejendommen Hedeagervej 6, 9500 Hobro.

Døde dyr vil blive placeret på en dertil indrettet plads på Skivevej 118. Pladsen vil opfylde reglerne for opbevaring af døde dyr. Døde grise afhentes af DAKA. Dødeligheden kan variere en del, da mange forhold spiller ind. Ansøgeren vil derfor ikke spå om hvor stor dødeligheden bliver fremover.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra ejendommen.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr. Døde dyr opsamles ved den vestlige ende af stalden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

16) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.

17) Alt affald på ejendommen skal opbevares og bortskaffes efter Viborg Kommunes affaldsregulativer.

18) Farligt affald, kemikalier og råvarer, der ved uheld kan give anledning til en forurening, skal, uanset mængde, opbevares under tag på fast bund, og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe forurenende stoffer i kloakken eller ud på/i jorden.

2.9 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kemikalier:

Pesticider og sprøjteudstyr:

Påfyldning af kemikalier foregår ikke på denne ejendom. Der opbevares ingen sprøjtemidler på bedriften.

Oplag af olie:

Der er ikke diesel og kemikalier på denne ejendom.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af ovenstående vurderer Viborg Kommune ikke at der skal stilles vilkår.

2.10 DRIFTSFORSTYRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand.
- Strømsvigt.
- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie.

Beredskabsplanen vil som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærverk o.l.

Kommunen vurderer, at beredskabsplanen kan indsendes efter meddelelse af miljøgodkendelse uden dette indebærer risiko for miljøet. Beredskabsplanen skal indsendes når godkendelsen udnyttes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift:

19) Pumpning af gylle m.v. skal ske under opsyn.

20) Der skal foreligge en beredskabsplan når miljøgodkendelsen bliver udnyttet. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

- Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Kortbilag over bedriften.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.
- Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

2.11 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Opbevaringskapacitet/gødningsproduktion for Skivevej 118.

Dyreart / Staldtype	Antal dyr	Ton per dyr	Ton per år
Slagtesvin Drænetgulv + spalter	16.527	0,51	8428,77
Slagtesvin Delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv)	1748	0,47	821,56
I alt			9250,33

* Beregnet ud fra byggeblad nr.: 95.03-03. Udgivet Marts 1993. Revideret 28.10.2009.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)
Eksisterende gyllebeholder	3200
Ny gyllebeholder	3200
Fortank + gyllekanaler	1500
I alt	7900

Det generelle krav om 9 mdr. opbevaringskapacitet er således overholdt.

Det er muligt at opbevare en produktion af gylle samt opsamlet vand fra 10,2 måneder.

I nedenstående tabel ses en oversigt over produceret gødningsmængder efter udvidelsen.

Anlæg	Gøgningstype	Kg Kvælstof	Kg fosfor	DE
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	40.563	9.890	507,64

I nedenstående tabel ses en oversigt over den gødningsmængde der bliver afsat til biogasanlæg efter udvidelsen.

Modtager	Gøgningstype	Kg Kvælstof	Kg fosfor	DE
I alt afsat gødningsmængde		27.023	6.600	334

BAT

Opbevaringsteknik:

Der er anvendes følgende teknikker i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning:

- Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

- Der er etableret fast overdækning på gyllebeholderne, hvilket er at betegne som bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Desuden vil den faste overdækning medfører en lavere ammoniakemission fra gyllebeholderne.
- Da tankene er overdækket sker der ingen tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen. Overdækning af gylletankene er anvendt som virkemiddel for at opfylde BAT-kravet.

Udbringningsteknik:

Der er anvendes følgende teknikker i forbindelse med udbringning af husdyrgødning:

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler via husdyrgødningsbekendtgørelse og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Gyllen nedfældes typisk til vårsæd og slangeudlægges i vintersæd. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 10 m bræmmer til vandløbene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten på 10,2 måneder for ejendommen er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Viborg Kommune vurderer, at udbringning og opbevaring af husdyrgødning fra/på ejendommen lever op til et niveau, som kan betragtes som BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

21) Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.

22) Ejendommens 2 gyllebeholdere skal være med fast overdækning.

3 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 2.598 kg kvælstof (N) pr. år og i ansøgt produktion 6.191 kg N/år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 3.593 kg N/år.

Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrmiljøloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Ansøger har opfyldt dette krav med en margin på 185 kg N/år.

Den valgte foderoptimering, fast overdækning af ejendommens gyllebeholdere m.v. medfører at svineproduktionen overholder Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænseværdier. I skema 49.660 fremgår at det samlede ammoniaktab er 6.191 kg. N pr. år. Beregningen af emissionsgrænseværdien for slagtesvin efter Miljøstyrelsens vejledning viser 6.192 kg. N pr. år. Dermed er Miljøstyrelsens vejledende BAT krav for ammoniakemission er overholdt.

MILJØTEKNISK VURDERING

Det i Loven fastsatte generelle beskyttelsesniveau vedrørende ammoniakdeposition er tilgodeset og det vurderes, at kvælstofbelastningen på naturområder, med de benyttede tiltag og vilkår, bringes ned på så lavt et niveau, at det ikke vil være muligt at påvise en negativ påvirkning af de forskellige naturområder.

Viborg Kommune vurderer, at påvirkningen fra husdyrbruget på NATURA 2000-området bliver som en bidragsyder til baggrundsbelastningen af luftens NH₃ bidrag, da nærmeste NATURA 2000-område (habitat område nr. 30 – Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk) ligger ca. 2 km væk fra ejendommen. Punktbelastning i det nærmeste Natura2000 områder er beregnet til ca. 0,0 Kg N/ha/år. Viborg Kommune vurderer således, at udvidelsen ikke har væsentlig effekt på Natura 2000 områder.

Det nærmest beliggende § 7 beskyttet ammoniakfølsomme naturområde beliggende ca. 590 m vest for ejendommen er ved besigtigelse i den 27. juni 2001 beskrevet som et surt overdrev. Ved samme besigtigelse er der observeret planterne guldblomme, ca. 35 eksemplarer, spæd mælkeurt, ca. 20 "klynger", og opret kobjælde, ca. 50 eksemplarer, alle arter er gullistet, 2001 og kvælstoffølsomme. Arterne er fundet på tør græsset skråning (overdrev) ved Hejring. Der er ikke registrering af andre arter ved besigtigelsen eller angivelse af naturtilstand. Tålegrænsen for sure overdrev er 10-20 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen er 13 kg N pr. ha pr. år og guldblomme og spæd mælkeurt har præference for sure overdrev kan det tyde på, at tålegrænsen er overskredet (10 kg N pr. ha pr. år for sure overdrev).

I overgangsfattigkæret neden for skråningerne (ca. 850 m vest for ejendommen) er fundet plettet gøgeurt og majgøgeurt den 10. juni 1988 ved besigtigelse.

Merbelastningen fra anlægget til området er beregnet i IT-ansøgningsskemaet til at være ca. 0,2 kg N/ha/år, og en tilsvarende værdi for den totale afsætning fra anlægget er ca. 0,3 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at anlægget ikke vil medføre en forringelse af dette naturområde.

Nærmeste § 3 natur er en beskyttet mose, som ligger ca. 450 m syd-sydøst for ejendommen. Der er fundet majgøgeurt (1988) i denne mose. Mosen er et rigkær med tålegrænse på 15 kg N pr. ha pr. år. Mer-

depositionen på mosen er beregnet til ca. 0,2 Kg N/ha/år. Da naturområdets tålegrænse ikke er overskredet, og fordi merbelastningen er lille, vurderer Viborg Kommune, at denne kvælstofbelastning ikke medfører en forringelse af moseområdet.

Cirka ½ km syd for ejendommen ligger en del moser og søer, der er potentielt yngle- og opholdsområde for bilag IV-arter såsom flagermus og padde. Der vurderes ikke at være pattedyr, insekter, krybdyr mv. fra bilag IV i området.

Det vurderes ikke, at flagermus påvirkes af miljøgodkendelsen, idet der ikke ændres på arternes yngle- og rasteområde. Mht. padde såsom spidssnudet frø og stor vansalamander er disse arter dels beskyttet af EF-habitatdirektivets bilag IV, og er dels udpegningsgrundlag for EF-habitatområde nr. 30, der ligger ca. 2 km syd-sydøst for området. Der er derfor en vis sandsynlighed for udveksling af individer mellem områderne, hvilket er begunstigende for bestandens generelle tilstand. Merbelastningen af kvælstof fra anlægget til nærmeste sø i området er beregnet i IT-ansøgningsskemaet til at være ca. 0,0 kg N/ha/år. Viborg Kommune vurderer, at denne kvælstofbelastning kan anses som en del af baggrundsbelastningen for Viborg Kommune, og at anlægget på Skivevej 118, derfor ikke vil medføre en forringelse af søområdet, og derfor heller ikke en forringelse af opholdsmulighederne for bilag IV-beskyttede arter.

Skovområdet syd – sydøst for staldanlægget er udpeget som potentiel naturfølsom. En nærmere afklaring af hvorvidt skovene reelt lever op til de fastlagte kriterier og vitterligt er ammoniakfølsomme, er primært lavet ud fra en gennemgang af kortmateriale og luftfoto. Gennemgangen viser, at kun et mindre areal på ca. 1 ha. kunne være ammoniakfølsomt. På de øvrige arealer viser luftfoto tilbage fra 1954, at der er tale om tilplantede markarealer og således ikke lever op til de fastlagte kriterier.

Skovene blev besigtiget i april 2013, hvor det kunne konstateres, at den ha skov der kunne være ammoniakfølsom, bestod delvist af tilplantede skov, samt af et større lysåbent areal med fritstående stilkege. Skovstykket fremstod meget lysåbent. Bunden bestod af høje græsser, hindbær, brombær, Kaprifolie samt støds kud fra Pil, Røn og Bæverasp. Stødene indikerer, at det lysåbne areal holdes lysåbent mekanisk, måske af jagtmæssige årsager. De høje græsser indikerer en vis eutrofiering af området. Det vurderes, at den lysåbne del af skoven har en vis værdi for eksempelvis insekter, der er afhængig af netop denne skovstruktur.

Den lysåbne struktur er betinget af en manuel rydning af arealet, da det ellers hurtigt vil gro til med pil og bæverasp. Der er beregnet en total ammoniakdeposition på skoven på ca. 6,9 kg N/ha/år, hvoraf merdepositionen udgør ca. halvdelen. Det der gør skoven værdifuld er den lysåbne struktur, som godt nok presses yderligere af den øgede ammoniakdeposition. Det væsentligste for bevarelse af strukturen er selve plejen (rydningen) af arealet. Den øgede ammoniakdeposition vil være af marginal betydning i forhold til betydningen af en regelmæssig rydning.

Viborg Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre en negativ påvirkning af miljøet, og derfor ikke giver anledning til fastsættelse af specielle vilkår i forhold til omkringliggende natur, ud over dem der allerede er stillet.

3.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil være en emission af lugt fra staldene, men der forventes ikke væsentlige lugtgener fra produktions anlæg. Lugtgenerne kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Ansøgningssystemet har beregnet en teoretisk lugtemission fra staldbygningerne. Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Østergårdvej 1, der ligger omkring 650 meter fra det eksisterende staldanlæg. Staldanlægget er beliggende omkring 2,1 km nord for Hvornum, der er nærmeste samlede bebyggelse. Nærmeste byzone er Klejtrup, der ligger ca. 3 km SV for ejendommen.

Samlet lugtberegning beregnet efter Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem:

OMRÅDETYPE	Afstand til områdetype (m)	Beregnet geneafstand (m)
Byzone / Sommerhusområde (Klejtrup)	3000	1194
Samlet bebyggelse (Brøndum)	2100	919
Enkelt bolig	650	494

Her ses også angivet afstanden til den nærmeste beboelse indenfor hver type og geneafstande i ansøgt drift.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens overdækkede gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra staldene, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Lovens krav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt og Viborg Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

23) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

3.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr på ejendommen.

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener:

Biologisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium.

Der anvendes rovfluer.

Rottebekæmpelse:

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift i giftstationer, der er placeret omkring driftsbygningerne. Det udføres af autoriseret skadedyrsbekæmpelsesfirma.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

24) Der skal løbende foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener m.v.

3.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tunge eksterne transporter sker ad større hovedveje (Skivevej). Transporterne sker primært i dagtimerne.

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt august til september. Hovedparten af udbringningsarealerne ligger omkring ejendommen, hvilket primært belaster de interne veje.

Hovedparten af transporter med husdyrgødning sker på hverdage, i dag- og aftentimer. Der udbringes sjældent husdyrgødning i weekender.

Beskrivelse af transport:

Husdyrgødning:

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen, transporten vil stige med ca. 270 transporter i forhold til nudrift.

Foder:

Kørsel i forbindelse med levering af foder vil stige med ca. 60 transporter i forhold til nudrift. Der vil blive leveret foder ca. 8 gange om måneden. Tidspunkt for levering sker primært indenfor normal arbejdstid (kl. 7 - 17).

Ind- og udlevering af dyr:

Indlevering af grise til og fra ejendommen vil stige fra 40 gange/år til 100 gange/år, indlevering af grise sker primært indenfor normal arbejdstid (kl. 7 - 17). Der udleveres grise fra ejendommen 40 gange/år i nudrift, og det vil stige til 100 i ansøgt drift, udlevering sker indenfor normal arbejdstid (kl. 7-17).

Døde grise meldes til løbende og afhentes derefter.

Antallet af transporter med døde dyr sker ugentligt.

TRANSPORTAKTIVITET	Antal transporter pr. år Nudrift	Antal transporter pr. år Ansøgt drift
Foderlevering	40	100
Ind- og udlevering, af levende dyr	80	200
Døde dyr	52	52
Brændstof	0	0
Gylleudbringning	180	450
I alt	352	802

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at der ikke køres gennem nogen større landsby. Kommunens vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje til og fra gården, og at der ikke vil forekomme væsentlige gener fra transport.

Nem adgang til offentlig vej betyder, at der ikke er andre beboelser i nærområdet, der vil opleve væsentlige gener som følge af transport til ejendommen.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Viborg Kommune vurderer at bedriften og med det

stillede vilkår lever op til BAT og at driften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for transport.

Det anbefales ligeledes, at landbruget orienterer sig hos særligt berørte naboer omkring mærkedage og lignende således, at især gylletransporterne kan tilrettelægges herefter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

25) Transport til og fra ejendommen og gyllebeholderen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

3.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De væsentlige støjkloder på bedriften er ventilationsanlæg, korntørringsanlæg og kompressor. Desuden forekommer der støj ved udfodring. Støjkloderne er placeret i lukkede bygninger.

Driftsperiode for støjkloder:

Ventilationsanlæggets er konstant i drift. Kompressoren anvendes ligeledes konstant. Korntørringsanlægget anvendes i forbindelse med høst juli/august. I denne perioden er det i drift i dagtimerne, hvis der er behov for tørring. Støj ved udfodring er kortvarig.

Tiltag mod støjkloder:

Ventilationsanlægget optimeres afhængig af hvor meget ventilation, der er behov for. Kompressor er placeret i fodercentral, hvorved støjgener begrænses mest muligt.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De væsentligste støjkloder på bedriften er støj fra højtryksrensere og foderanlæg, men da støjkloderne er placeret i lukkede bygninger vurderer kommunen, at der ikke vil være støjgener for de omkringboende. På baggrund af ovenstående er der ikke foretaget støjberegninger.

Eventuel støj fra bedriftens interne transporter samt støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transporter øges i forbindelse med produktionsudvidelsen.

Viborg Kommune vurderer dog, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning "Ekstern støj fra virksomheder" overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

26) Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de vejledende støjkrav i Miljøstyrelsens vejledning er overholdt.

3.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ejendommens almindelige drift, kan der opstå lokale begrænsede støvgener, der er ingen boliger i umiddelbar nærhed, der kan generes af støvgener.

I forbindelse med levering af foder, opstår der ikke støvgener for omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

27) Svineproduktionen må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.

28) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

3.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke opsat lamper på facader eller udenfor bygninger og anlæg, der kan give anledning til lysgener for naboer eller trafik.

Der er ca. 200 lysstofrør i driftsbygningerne. Lyset er tændt i tidsrummet i 2 timer ved hver fodring. Lyset tændes kl. 6 og slukkes omkring kl. 22.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

4 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

4.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der hører i alt 124,36 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer til bedriften. På de ejede og forpagtede udbringningsarealer udbringes der husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha.

Alle udbringningsarealer ligger i nitrat- og fosforklasser 0. Desuden ligger udbringningsarealerne udenfor nitratfølsomme indvindingsopland.

6,6 ha af udbringningsarealerne (areal 109) er beliggende i Mariagerfjord Kommune. Mariagerfjord Kommune oplyser, at areal 109 er drænet og at dette bør rettes i IT-ansøgningen. Ellers havde Mariagerfjord Kommune ingen bemærkninger omkring arealet.

Udbringningsarealerne afvander til Hjarbæk Fjord og Klejtrup Sø som er et sårbart Natura 2000 område.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle udbringningsarealer ligger i nitratklasse 0 og fosforklasse 0. Udbringningsarealerne kan således betegnes som robuste i forhold til kvælstof- og fosfortilførsel til overfladevand.

Alle udbringningsarealer er endvidere beliggende udenfor nitratfølsomme indvindingsområder og områder med indsatsplan for grundvand.

Udbringningsarealerne afvander via Skals Å-systemet til Hjarbæk Fjord som er en del af Limfjorden.

Udvidelsen af dyreholdet til 507,64 DE medfører et udbringningsareal (harmoniareal) på 362,6 ha. Da husdyrbruget kun har et 124,36 ha, skal der afsættes 333,7 DE til et biogasanlæg.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

29) Husdyrbrugets 124,36 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer må modtage husdyrgødning fra 174,10 DE.

30) Der skal foreligge dokumentation for at husdyrgødning fra 174,10 DE op til maksimalt 507,64 DE afsættes til biogasanlæg.

4.2 PÅVIRKNINGER AF BESKYTTET NATUR, SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ingen målsatte vandløb, der grænser direkte op til udbringningsarealerne.

Alle udbringningsarealer afvander til Klejtrup Sø, der i det tidligere forslag til vandplanen har målsætning om en god økologisk tilstand. Samtidig skal søen opfylde Miljøstyrelsens krav til badevand. Søen indgår i det store EU-habitatområde H30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk.

På udspretningsarealerne 54-0 og 53-0 ligger der § 3 beskyttede vandhuller helt eller delvist isoleret inde i udspretningsarealet. De omkringliggende arealer er relativt flade, og skrånene ikke på noget sted stærkt ned mod søerne.

Udspretningsarealerne er i øvrigt beliggende forholdsvist robust med ganske få § 3 beskyttede naturarealer grænsende op til udspretningsarealerne. Udover ovennævnte søer ligger et enkelt udspretningsareal (nr. 50-0) op til et § 3 beskyttet overdrev.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Påvirkning af naturarealer med kvælstof i forbindelsen med udspretning af husdyrgødning på de tilstødende udspretningsarealer kan være direkte eller indirekte. Direkte påvirkning vil primært være i form af ammoniak, der fordampes fra husdyrgødningen. Denne påvirkning kan være af ret væsentlig betydning, men dog kortvarig, og afhænger meget af de konkrete vejrforhold. De seneste år er udbringningsteknikkerne blevet væsentlig forbedret, samtidigt med at lovgivning på området er strammet meget op.

For ovennævnte overdrev ved udspretningsareal nr. 50 betyder dette, at påvirkningen de senere år og efter udvidelsen på Skivevej 118 ikke øges, men holdes uændret eller måske mindskes. Dette begrundes med, at dyrkningspraksis samt anvendelse af overdrevet vurderes at have været uændret gennem de seneste mange år. Derved sker der ikke en øget påvirkning af overdrevet.

Der kan være en indirekte påvirkning af de § 3-beskyttede søer, hvor naboarealet bruges til udbringning. Dette skyldes tilførslen af næringsstoffer som følge af udvaskning og udsivning i randområder. Med randzonenloven er de pågældende søer beskyttet af en 10 meter bred dyrkningsfri zone. Dermed vurderer Viborg Kommune, at arter, der evt. kan have tilknytning til søerne/vandhullerne, ikke vil blive negativt påvirket som følge af tilførsel af næringsstoffer eller sprøjtegifte fra det øvrige udbringningsareal.

Det fremgår af luftfoto at overdrevet plejes regelmæssigt ved slåning, og at indvandring af træer og buske derfor er minimal. Udspretningsarealet har en svag hældning ned mod overdrevet, hvorved der opstår en potentiel risiko for afstrømning i forbindelsen kraftig nedbør. Med en forventet forager på 15-25 meter, hvor der pløjes på langs med overdrevet, vil risikoen være begrænset til helt særlige tilfælde med kraftig nedbør.

Der er Viborg kommunes vurdering, at den fortsatte landbrugsdrift, herunder udspretning af gylle i det ansøgte omfang og efter gældende regler på de sø- og vandhulsnære arealer, ikke vil forringe vilkårene for flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. Det vurderes derudover, at driften med de stillede vilkår efterlevet kravet til BAT i forhold til udspretning og at reducere forurening af overfladevand.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for beskyttelse af søer og vandløb.

4.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL SØER, FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle udbringningsarealer afvander til Hjarbæk Fjord og Klejtrup Sø. Hjarbæk Fjord og Klejtrup Sø er en del af Natura 2000 område nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk, der bl.a. er udpeget som EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24; Hjarbæk Fjord og Simested Fjord.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrloven bygger på en forudsætning om et omtrentligt konstant dyrehold i Danmark. Der forventes således en betydelig afvikling af husdyrholdet på mange bedrifter/ejendomme samtidig med at nogle få bedrifter ekspanderer. Når der ikke sker en udvidelse af husdyrproduktionen, vil der som udgangspunkt heller ikke fremkomme en merbelastning fra husdyrproduktionen. På baggrund af den forventede levetid på staldanlæg er det vurderet, at samtlige ejendomme over 75 DE i løbet af en 10-årig periode vil gennemgå ændringer, som betinger en miljøgodkendelse. Miljøgodkendte husdyrbrug vil herefter repræsentere ca. 90 % af husdyrproduktionen. Miljøgodkendelse af samtlige husdyrproduktioner kombineret med et uændret dyrehold samt beskyttelsesniveauet fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen vil føre til en reduceret belastning i forhold til den nuværende situation, da der i de enkelte sager vil blive fastsat skærpede krav særligt i forhold til de sårbare dele af oplandene til de internationale beskyttelsesområder.

I de tidligere fremsendte vandplaner for Limfjorden har Hjarbæk Fjord målsætningen "god økologisk tilstand". Målsætningen er ikke opfyldt blandt andet på grund af for stor tilledning af kvælstof og fosfor.

Kvælstof

Viborg Kommune har også vurderet det omhandlede projekt i forhold til de af Miljøstyrelsen opstillede afskæringskriterier og har vurderet, at projektet lever op til de opstillede forudsætninger, således at projektet ikke skader de omtalte Natura 2000 områder.

Viborg Kommune baserer vurderingen på følgende:

- Dyretrykket i oplandet til Hjarbæk Fjord skønnes på baggrund af Miljøstyrelsens dyretryk-kort at være faldende siden 1. januar 2007.
- Oplandet til Hjarbæk Fjord dækker et areal på ca. 120.000 ha. Til den ansøgte produktion benyttes ca. 124 ha udbringningsarealer og ejendommens samlede udbringningsareal udgør væsentligt mindre end 1 % af de respektive marine oplande.
- Viborg Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktioner, der har givet anledning til en væsentlig øget nitratudvaskning fra de aktuelle oplande siden 1. januar 2007.
- Klejtrup Sø's miljøtilstand vurderes at være styret af fosfor tilførslen.

Fosfor

Udbringningsarealer er beliggende i et sandjordsområde og udbringningsarealerne er primært grov sandet jord (JB1). Alle udbringningsarealer er med undtagelse af areal 109 er udrænede. Udbringningsarealerne skråner ikke mod beskyttede vandløb og risikoen for fosforbidrag til vandmiljøet via overfladeafstrømning vurderes at være meget lille.

Afskæringskravet (det maksimale fosforoverskud) er beregnet til 14,7 kg P/ha/år. Der er i ansøgnings-systemet for det beregnede projekt beregnet et fosforoverskud på 11,5 kg P/ha/år. Afskæringskravet er dermed overholdt.

Da udbringningsarealerne ligger i oplandet til Hjarbæk Fjord, som er et fosforfølsomt Natura 2000 område har Viborg Kommune foretaget en supplerende konkret vurdering af arealerne i forhold til habitatforpligtelserne.

Et fosforoverskud på 11,5 kg P/ha/år giver et samlet overskud i retsbeskyttelsesperioden (8 år) på 92 kg P/ha eller en forøgelse i jordens fosforindhold på 4,6 %.

Worst case udvaskningen for alle udbringningsarealerne udgør $124 * 1 \text{ kg P} = 124 \text{ kg P}$.

Worst case påvirkningen fra husdyrbruget udgør ca. 5,7 kg P.

Sammenholdes worst case påvirkningen fra husdyrbruget med de faktiske tilførsler til Hjarbæk Fjord (opland: 1.200 km² / fosfortilførsel: 40 tons P/år) og Klejtrup Sø (opland: 30 km² / fosfortilførsel: 1 tons P/år), vil man konstatere, at husdyrbruget bidrager med væsentligt mindre end 1 % af den samlede tilførsel til fjorden og søen.

På af ovenstående vurderer Viborg Kommune, at udvaskningen af kvælstof og fosfor til Hjarbæk Fjord mv. hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ miljøpåvirkning af fjorden.

4.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af bedriftens egne eller forpagtede arealer ligger indenfor områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

Viborg Kommune er ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter på og omkring udbringningsarealerne.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på og omkring udbringningsarealerne. På baggrund af ”Faglig rapport fra DMU nr. 635” samt kommunens øvrige kendskab, vurderes umiddelbart, at der kan være tale om følgende arter: Damflagermus, vandflagermus, brun flagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, dværgflagermus, odder, markfirben, løgfrø, vandsalamander og spidssnudet frø.

Af flagermusene, er især damflagermus og vandflagermus afhængige af vandkvaliteten i søer og damme. Vandkvaliteten er bestemmende for produktionen af insekter i vandet, der er flagermusenes føde. Hvis

vandområdet forurenes, bliver insektfaunaen fattigere, og dermed falder dens betydning som producent af flagermusføde.

Odderen lever i nærheden af vandløb og søer, og lever af fisk og smådyr.

Markfirben findes primært, hvor der er sydvendte skrånninger samt på jord- og stendiger, som de kan grave deres æg ned i.

Stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø er alle følsomme overfor bebyggelse i deres levesteder, øget trafik, overgødsning, tilgroning, overskygning, forekomst af fisk samt andehold i søer. De vandhuller, der findes på bedriftens udspretningsarealer, er potentielle ynglevandhuller for stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da de vandhuller, der findes på bedriftens udspretningsarealer, er potentielle yngle- og fødesøgningssteder for stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø samt damflagermus og vandflagermus, er det nødvendigt at sikre vandhullerne som potentielle ynglesteder for disse arter. Med reglerne om 10 meter randzoner omkring samtlige vandhuller vurderes det, at eventuelle arter, der holder til i og omkring vandhullerne er tilstrækkeligt beskyttet.

Viborg Kommune vurderer, at kun tilførsel af meget store mængder husdyrgødning, som følge af uheld med gylletanke/gylletransport i området, vil kunne have en negativ effekt på odder. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning inden for udspretningsområderne ikke vil have nogen effekt på arten.

For resten af småflagermusene samt markfirbenet vurderes det, ud fra kendskabet til deres levevis, at de ikke vil blive påvirket af almindelig fortsat landbrugsdrift.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.

Viborg Kommune vurderer, at driften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle vilkår i forhold til arter med særlige beskyttelseskrav.

4.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle udbringningsarealer ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder og områder med indsatsplaner.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer at der ikke skal stilles særlige vilkår til beskyttelse af drikkevandet/grundvandet.

Ejendommen har en vandindvindingstilladelse på 6.600 m³ pr. år. Tilladelsen er givet i 2005 til husholdning og drift på Skivevej 118, samt husholdningen på Østergårdvej 2, 9500 Hobro.

I forbindelse med udvidelsen skal der søges en ny vandindvindingstilladelse for Skivevej 118, da ejendommens nuværende vandindvindingstilladelse ikke er tilstrækkelig, når dyreholdet udvides. Desuden opfordres til at forholdet omkring vandforsyningen af Østergårdvej 4 indgår i forbindelse med søgningen af en ny vandindvindingstilladelse for Skivevej 118.

5 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Management:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. Alle oplysninger i den forbindelse findes i den miljømappe på bedriften.
- I bedriftens drift registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der udarbejdes beredskabsplan for husdyrbruget. Planen beskriver hvordan medarbejderne og ejer skal handle i tilfælde af en række uheld.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Foder

Er beskrevet under afsnit 2.5.

Forbrug af vand og energi

Er beskrevet under afsnit 2.6.

Opbevaring af husdyrgødning og bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

Er beskrevet under afsnit 2.11.

Staldindretning

Efter udvidelsen er der 3 stalde på Skivevej 118

- Stald (ST-157417) er blevet renoveret i 2000. Stalden er en slagtesvinestald dels med delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv og dels med drænet gulv. Stalden forbliver uændret i forbindelse med udvidelsen og forventes at kunne holde de næste 22 år, hvorefter stalden enten nedlægges eller renoveres. Ved renovering af staldene vil BAT teknologier blive inddraget i overvejelserne så denne stald så vidt muligt også lever op til kravet om BAT teknologi.
- Ny stald (ST-157418) er en ny slagtesvinestald der opføres i forbindelse med udvidelsen. Stalden er indrettet med drænet gulv. Der er tale om et staldsystem, som har højere ammoniakfordampning end delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv.
- Stald fra 2007 (ST-157419). Stalden er en slagtesvinestald indrettet med drænet gulv. Stalden forbliver uændret i forbindelse med udvidelsen og forventes at kunne holde de næste 30 år, hvorefter stalden enten nedlægges eller renoveres. Ved renovering af staldene vil BAT teknologier blive inddraget i overvejelserne så denne stald så vidt muligt også lever op til kravet om BAT teknologi.

Fravalg af staldteknologi

- Delvis spaltegulv med min 50 % fast gulv er fravalgt af hygiejnemæssige årsager. Det er i en slagtesvinestald meget svært at renholde stierne i sommermånederne, hvorfor der let vil fremkomme uhensigtsmæssigt meget svineri i stierne.
- Gyllekøling er fravalgt på grund af at der er tale om et staldanlæg udelukkende til slagtesvin. Der er således ingen smågrise, der kunne have gavn af den varmeproduktion, der vil blive ved køling.
- Luftrensning er ligeledes fravalgt da man på ejendommen har valgt at leve op til de vejledende BAT krav på anden måde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

6 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

6.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Andre alternativer til det ansøgte kunne være anden sammensætning af dyreholdet. Det er dog mest rentabelt udelukkende at have slagtesvin på denne ejendom. Det har været overvejet at søge om samme udvidelse med forsøringsanlæg. For at reducere ammoniakfordampningen er det dog besluttet, at anvende andre virkemidler, jf. BAT-redegørelsen.

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Skivevej 118 ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Skivevej 118, er det Viborg Kommunes vurdering, at udvidelsen på Skivevej 118 ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Skivevej 118 end ved den nuværende produktion – jf. afsnit om lugt-, støj- og fluegener, samt lysforhold.

Det er Kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på Skivevej 118, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

7 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overleve anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet. Den sidste del vil blive fjernet med slamsluger.

Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.

Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.

Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.

Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

31) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, anlæg for opbevaring af foder tømmes og rengøres.

8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ændringen af bedriften er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen vil omfatte følgende punkter.

Rengøring:

- Vask og fejning af gange for at sikre et højt hygiejne niveau og minimer støvgener.
- Periodevis rengøring af svinestier for at minimer støvgener.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper eller -ventiler m.m. for lækager.
- Tilsyn med overbrusningsanlæg.

Ventilering:

- Alarmanlæg kontrolleres og afprøves ugentligt.
- Rengøring af ventilations anlæg.
- Kontrol af temperatur- og fugtighedsmålere.
- Generel vedligeholdelse og kontrol af ventileringsystem efter fabrikantens anvisning.

Miljømæssige foranstaltninger:

- Logbog over flydelag

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug (E-kontrol)
- Vandforbrug

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at hvis alle relevante registreringer vedr. dyrehold, affald, uheld osv. opbevares på bedriften i mindste 5 år og fremvises i forbindelse med tilsyn eller lign. vil fremsendelse af dokumentation til Viborg Kommune kun i helt særlige tilfælde være nødvendig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

32) Der skal hvert kalenderår føres en driftsjournal, som indeholder nedenstående punkter. Driftsjournalen skal gemmes i en 5 årig periode.

- Opgørelse over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning (Opgørelsen kan f.eks. være slagterifregninger mv.)
- Dokumentation for anvendt sædskifte, gødningsmængder og foderplaner.
- Kvitteringer for bortskaffet affald fra husdyrbruget.
- Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.
- Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb.
- Dokumentation for brug af fytase i foderet.

9 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget svineproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - Nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - Overfladevand
 - Nitratfølsomme indvindingsområder
 - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

10 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

10.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovbekendtgørelsen § 12, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen af virksomheden skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

10.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt (gerne elektronisk) og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 27. juni 2013. En eventuel klage skal være Viborg Kommune i hænde senest den 25. juli 2013 inden kontortids ophør.

Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

En klage over afgørelser efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra afgørelsen er meddelt.

10.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

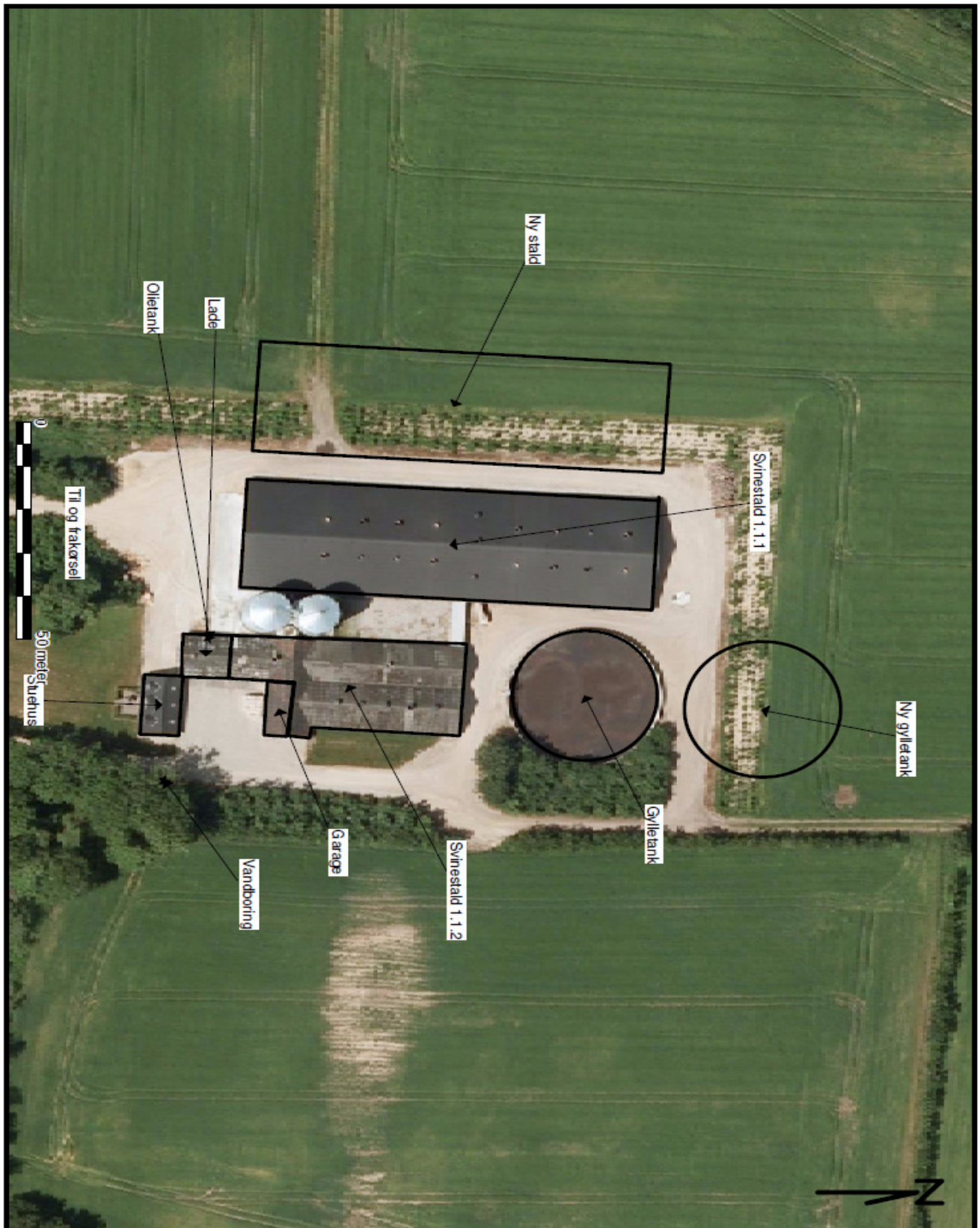
Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Naturstyrelsen, (nst@nst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (jkt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)

- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer

11 BILAG

BILAG 1. PLANTEGNING

BILAG 2. UDBRINGNINGSAREALER OG TRANSPORTVEJE

